

KOMMUNERNE IT MAGASIN

Nummer 6 / 2013 / ISSN 1399-7947

Kit
Magasinet

www.kitmagasinet.dk

**Samarbejde
om fælles
digitalisering rykker**

**Kommuner
klarmelder
netværk på
skolerne**

**Manglende
dækning stopper
digitaliserings-
projekt
i Vestjylland**

En fagpakke på linjen
i Organisation

It-forandringsagenten - håndtering af den menneskelige faktor

Kom i mål med dine it-forandringsprojekter

Hvis du arbejder med it-baserede forandringer og ændringer af organisationsmedlemmers arbejdsvaner, kan du videreudanne dig til it-forandringsagent.

For at et it-forandringsprojekt skal lykkes, er det nødvendigt at rette fokus mod både den tekniske del og mod den mere forretningsmæssige side af sagen. Men den menneskelige side af projektet må ikke blive glemt. Står du som ansvarlig for implementering af it-forandringer, skal du kunne engagere og motivere de personer, der bliver berørt af forandringerne.

Der venter store gevinster forude, hvis du vælger at angribe opgaven med professionelle forandrings- og læringstilgange. It-forandringsagenten klæder dig på til opgaven, og du lærer at tilrettelægge og gennemføre it-forandringsprojekter på en professionel måde.

Varighed: februar – juni 2014
Seminarer i Aarhus og selvstudier
Pris: 18.000 kr. for hele forløbet / 6.000 kr. pr. fag
Ansøgningsfrist: 1. december

Underviserne på fagpakken var rigtig dygtige til at gøre undervisningen praksisnær.

De havde virkelig en god forståelse for at drage kursisternes erfaringer med ind i undervisningen. I forbindelse med opgaveskrivning tager man udgangspunkt i sin egen kontekst, og man arbejder derfor med problemstillinger, man er optaget af til daglig. Det er meget inspirerende. Fagpakken har givet mig lyst til at få endnu mere viden inden for it-organisation.

PIA PAWLOWSKI
Kvalitetskonsulent
ved Holbæk Sygehus,
Region Sjælland

it-vest

samarbejdende universiteter

EFTER- OG VIDEREUDDANNELSE
AALBORG UNIVERSITET

Vil du vide mere?

Kontakt AC fuldmægtig Dorte Larsen på 9940 9965 eller
kontorfuldmægtig Maj-Britt Skovhus på mbs@learning.aau.dk.
Læs mere og find ansøgningskema på www.master-it-vest.dk

6

Manglende dækning stopper digitaliseringsprojekt i Vestjylland

16

Skjulte milliongevinster i kommunernes enorme datamængder

22

Dårlige erfaringer med netværket skal udviskes

Teleforsker: It-cheferne skal slås for telepolitikken

14

Samarbejdet om digitalisering begynder at rykke

28

KOMMUNERNES ITMAGASIN

Udgiver: KIT@ - Kommunale It chefer.
Formand: Jørgen Kristensen Rasch, Egedal Kommune.
 For information om foreningen, medlemskab samt abonnement se www.itchefer.dk

Redaktion: Flemming Kjærdsdam, telefon 4026 3615
Flemming@kjaersdam.dk

Redaktionsudvalg:
 Jørgen Kristensen Rasch, Egedal Kommune
 Søren Kristensen, Hillerød Kommune
 Flemming Kjærdsdam
 Louise Andersen

Annoncekonsulent:
 Louise Andersen,
 Konzept, telefon 7515 1155,
la@koncept-net.dk

Layout: www.znildt.dk
Tryk: Jørn Thomsen A/S **Oplag:** 6.000
www.kitmagasinet.dk

**MODERNE UNDERVISNING
KRÆVER ET HURTIGT NETVÆRK
DER ALTID VIRKER**

Trådløst Netværk

TIL DEN RIGTIGE PRIS!*

- testet og godkendt af

Tlf. 7216 0777

*Spar op til 5% i forhold til priser på fx.
Moderniseringsstyrelsens aftale.

Se mere på: www.c2it.dk/networking-datacenter

Vi får mere greb om digitaliseringen

Digitalisering skaber paradokser, når fælleskommunale it-projekter og digitale velfærdsløsninger rammer virkeligheden og den danske muld. Danmark mangler teknologisk bæredygtighed, hvis vi skal indfri visionerne om et digitalt, effektivt og højproduktivt samfund, sådan som det er beskrevet i regeringens 2020 plan.

Senest har tre vestjyske kommuner plus den vestlige del af Region Midtjylland stoppet et digitaliseringsprojekt til KOL-patienter på grund af manglende mobil dækning. Projektet er slået tilbage til start. Det har fået it-chefen i Lemvig Kommune til at invitere "teleselskabernes rejsehold" til et møde for at tilbyde dem at finansiere etableringen af 10 mobile master i de områder, hvor der ikke er dækning. Det har teleselskaberne sagt nej til, fordi de områder ikke indgår i deres udbygningsplaner. Det sker på trods af de har lovet regeringen det modsatte.

Det beskriver meget godt det dilemma, kommunerne befinder sig i med hensyn til at tage ansvar for digitaliseringen. Hvordan kan kommunerne påtage sig et ansvar for digitalisering, hvis infrastrukturen ikke er tilstede og teleselskaberne ikke ser mening i at etablere tilstrækkelig kapacitet, selv når kommunen står med pungen fremme? Derfor står KIT@ som medunderskriver på en henvendelse til erhvervs- og vækstminister Henrik Sass Larsen (S) om at få løst dette dilemma. De 26 organisationer appellerer samtidig til, at Teleforliget af 1999 bliver åbnet og tilpasset den virkelighed, der udspiller sig efter 14 år.

Travlt efterår

Det har været et meget travlt efterår for KIT@. Tiden kalder på samarbejde på

tværs og kræver fælles indsats både i forhold til drift af eksisterende it-systemer, indkøb og udvikling af nye digitale løsninger, nye måder at organisere arbejdet på samt design og rammesætning af den måde, hvorpå systemer og data kan dele og udveksle data. Alt dette kan med ét ord sammenfattes i begrebet governance, som handler om at blive bevidst om, hvor vi står og sætte retning for den vej vi bevæger os, og huske at justere kursen, når vi lærer af vores resultater. Governance er at udvise lederskab i respekt for hinanden, skabe nye muligheder og hjælpe hinanden frem til de mål, der sættes.

Derfor har KIT@ brugt energi på at bringe kompetente mennesker sammen for at blive klogere på muligheder og udfordringer i digitaliseringens navn.

Vi har sat fokus på bæredygtig infrastruktur gennem en velbesøgt bredbåndskonference i samarbejde med Dansk Energi. Her deltog og talte både branchefolk, kommunale topledere, politikere på alle niveauer og eksperter fra ind- og udland om nødvendigheden af at have en landsdækkende og kapacitetsstærk it-forsyning, hvis ikke Danmark skal glide længere ned på top 20 listerne over verdens frontløbernationer.

Vi har sammen med KL og KOMBIT sat fokus på kommunernes egne evner til at eksekvere digitalisering gennem afholdelse af Digitaliseringsmessen og nu se-

nest en temadag for den fælleskommunale arkitekturstyring, afholdt af Kommunernes It-arkitekturråd med 165 deltagere og 64 kommuner. Her drøftede KL, direktører, digitaliseringsansvarlige og it-arkitekter, hvorledes arbejdet skal gribes an, forankres og organiseres. Senest gav en temadag om kommunale samarbejdsformer på Holckenhavn Slot god indsigt i, hvad det er der driver de kommunale samarbejder, som udspringer ad frivillighedens vej, og hvilket moment og værdi, de skaber for deltagerne. KIT-magasinet har på det seneste stillet skarpt på udviklingen inden for skole it, som nu omfattes af den nye strategi for Digital Velfærd. Vi har været en tur i maskinrummet for at tage temperaturen på de mål regeringen og KL satte medio 2012. Meldingerne i de fire kommuner, vi har besøgt, peger i samme retning: Vi når i mål. Netværksinfrastrukturen er godt på vej, og der arbejdes ihærdigt med at få datastrukturen på plads. Samtidig melder it-leverandørerne, at kommunerne bærer sig rigtig professionelt an i forløbet. Vi får mere greb om digitaliseringen.

Det lader trods alt til, at vi igen i år får tid til at holde jul og fejre nytårets komme.

Manglende dækning stopper digitaliseringsprojekt i Vestjylland

Manglende digital infrastruktur i tre vestjyske kommuner sætter ambitiøst digitaliseringsprojekt for kronisk syge patienter i stå. ”Vi er slået tilbage til start, og jeg har svært ved at se, hvordan vi kan effektivisere, når forudsætningerne for at kunne gøre det ikke er til stede,” siger Sundhedschef Grete Bækgaard Thomsen, Lemvig Kommune.

Manglende digital infrastruktur sætter ambitiøst digitaliseringsprojekt i stå i tre vestjyske kommuner inden for ”omstilling og udvikling af borgernære sundhedstilbud i eget hjem”. Det fortæller Sundhedschef Grete Bækgaard Thomsen, Lemvig Kommune, der sammen med Holstebro og Struer kommuner og den vestlige del af Region Midtjylland er nødt til at starte forfra med at udvikle en digital løsning på omsorgsområdet for kronisk syge patienter.

Det fælles projekt er finansieret med 10 mio. kr. af Indenrigs- og Økonomiministeriet, men virkeligheden med manglende digital infrastruktur i store dele af kommunerne har indhentet de ambitiøse målsætninger. Projektet skulle hjælpe patienter med kroniske sygdomme med genoptræning i eget hjem ved hjælp af iPads koblet op på mobilt internet. Dermed skulle genoptræningen ske online.

”Vores digitale infrastruktur når ikke ud til patienter i kommunernes yderområder. Det er ikke muligt at tilbyde den digitale løsning til alle patienter. Derfor er vi blevet slået tilbage til start, fordi kommunerne ikke vil acceptere at lade vores service til kronisk syge patienter være afhængig af, hvorvidt folk bor i et område, der har mobil dækning eller ej,” siger Sundhedschef Grete Bækgaard Thomsen.

Online med fysioterapeuten

Det er et projekt med 16 KOL-patienter, som efter indlæggelse, skulle genoptrænes i eget hjem via en iPad og være online med en fysioterapeut. De 16 patienter kunne deles om én fysioterapeut frem for at plejepersonalet skulle køre ud i patienternes hjem eller patienterne skulle genoptrænes på et plejehjem. Med online løsningen vil kommunerne spare penge til transport og personale, og patienterne vil undgå transport mellem hjem og plejehjem. Men en stor del af de udvalgte patienter bor i områder, hvor dækningen for mobilt internet ganske enkelt ikke er god nok.

Efter indlæggelse på et hospital er det afgørende, at de kronisk syge patienter kommer i gang med genoptræningen – og dermed forebygger genindlæggelser. Det hører også med til projektet, at kommuner og regioner forventer færre genindlæggelser på sygehuse, på grund af manglende genoptræning.

Så det er ikke kun kommuner, der kan spare penge. Det er også hospitalerne, som vil opnå en effektiviseringsgevinst.

”Vi må konstatere, at vilkårene for at gennemføre projektet slet ikke er til stede på grund af manglende dækning på det mobile internet. Set med kommunernes øjne giver det god mening at servicere borgere digitalt i tyndt befolkede områder. Det kan være besværligt for en KOL-patient at transportere sig ind til plejehjem og hospitaler, og det er dyrt for kommunen at køre ud og visitere folk i hjemmet med individuel genoptræning. Derfor er den digitale løsning til fordel for alle parter. Men jeg har svært ved at se, hvordan vi skal lykkes, når forudsætningerne ikke er til stede,” siger Grete Bækgaard Thomsen.

Dermed får målsætningerne i ”Den fællesoffentlige strategi for digital velfærd 2013 – 2020” om at effektivisere for 12 mia. kr. i kommunerne frem mod 2020, et skud for boven. Ambitionerne om at levere kommunal service ved hjælp af ny teknologi over internet, bliver svære at indfri med den nuværende dækning på mobilområdet. Det er imidlertid ikke kun manglende mobil dækning som udgør en barriere. Der er også mangel på fibernet forbindelser i kommunerne.

For præcis et år siden skrev Kit-Magasinet om et lignende projekt om brug af videoteknologi i fire kommuner, hvor blandt andet Aalborg og Kerteminde kommuner deltog. Dengang viste projektet, at hver tredje videosession mellem kommune og borger mislykkedes. Men projektet blev dog gennemført. I dette vestjyske projekt er man end ikke kommet i gang.

”I udvalgte postnumre er der slet ikke forbindelser. Det er hovedsagligt de borgere, der vil få mest ud af komme i kontakt med kommunen online, og det er de borgere som koster mest tid og transport for kommunen. Uden digital infrastruktur. Ingen digitalisering,” siger IT-chef Thomas Hyldgaard, Lemvig Kommune.

De tre kommuner og Region Midtjylland er nu gået i tænkeboks for at finde en ny måde at kunne levere service på til kronisk syge patienter. Den vil formentlig ikke opnå de samme økonomiske fordele som ved den rent digitale løsning.

Vores digitale infrastruktur når ikke ud til patienter i kommunernes yderområder

Grete Bækgaard Thomsen

Teleselskaber siger nej til mobilmaster i Lemvig

Lemvig Kommune har tilbudt fire teleselskaber at opstille 10 mobilmaster i tyndt befolkede områder. Dermed kan teleselskaberne kvit og frit forbedre deres dækning på mobiltelefoni og mobilt internet i Lemvig Kommune. Men de fire teleselskaber har alle takket nej til tilbuddet fra kommunen.

Lemvig Kommune har tilbudt teleselskaber at opstille og finansiere 10 mobilmaster i kommunerne. Men teleselskaberne har sagt nej tak til kommunens forslag.

”Vi har lige måttet standse et digitaliseringsprojekt til kronisk syge patienter på grund af manglende digital infrastruktur. Derfor tog vi initiativ til i Lemvig Kommune at finde pengene selv til at finansiere mobilmaster i kommunen, så teleselskaberne ikke skulle have udgifterne med at rejse master i områder, hvor der er et stykke vej mellem husene,” siger IT-chef Thomas Hyldgaard, Lemvig Kommune.

På et møde mellem kommunen og TDC, 3, Telia og Telenor, erfarede it-chefen i Lemvig Kommune, Thomas Hyldgaard, at ingen af teleselskaberne ønskede at tage imod ”gaven” fra kommunen, da den ikke var i overensstemmelse med teleselskabernes udbygningsplaner.

”Vi tilbød dem jord. Vi vil betale for master og det udstyr, som teleselskaberne skal montere på masterne – ene og alene med det formål at hjælpe markeds kræfterne derud, hvor de ikke naturligt finder ud. Det ville ikke koste dem én krone at etablere. Alligevel siger de nej tak, fordi de områder, som vi har valgt, ikke indgår i teleselskabernes udbygningsplaner,” siger Thomas Hyldgaard.

It-chefen forberedte projektet sammen med Teknik og Miljø i Lemvig Kommune og fik også politisk opbakning til at finansiere de 10 master.

”Det er rystende, at det er teleselskabernes udbygningsplaner, der skal afgøre, hvor bosætning af mennesker, virksomheder og skoler skal placeres. Som kommune kan vi reelt ikke gøre mere, fordi der ikke er lovhjælp til, at vi selv etablerer den mobile dækning. Og i øvrigt mener vi heller ikke, det er kommunernes opgave at etablere den infrastruktur,” siger Thomas Hyldgaard.

” De siger nej tak, fordi de områder, som vi har valgt, ikke indgår i teleselskabernes udbygningsplaner

Thomas Hyldgaard.

End-to-end mobility løsning med styr på detaljerne – til en fast månedlig ydelse

Mobility as-a-service
med KAZAM Trooper X4.5

199,-
pr. bruger/md.

Inkluderer

- Atea CloudDisk (sikker datalagring og -deling)
- Mobile Device Management
- Administration af teleabonnement
- Atea Mobile Service Pack (hotline, forsikring og service)
- KAZAM Trooper X4.5 smartphone
 - 1.2 GHz Dual Core processor
 - 4GB internal + 512MB RAM
 - 4.5" (480 x 854 pixels), Touchskærm
 - 1750mAh Udskiftelig Batteri
 - Kamera – 5.0MP Autofocus
 - Dual SIM
 - Android 4.2 (Jelly Bean)

Med Atea Mobility as-a-service låser du dig ikke til en bestemt model eller styresystem. Ønsker din medarbejdere en dyrere telefon end virksomhedens standardmodel, kan de vælge denne mod en egenbetaling via en bruttolønsordning.

Den angivne model og pris er eksempler og er baseret på en aftaleperiode på 12 måneder. Herefter vil der være en restværdi på den valgte telefon svarende til den reelle markedsværdi, og den enkelte medarbejder kan vælge at overtage mobiltelefonen til eje ved at betale restværdien med beskattede midler.

Læs mere om Mobility as-a-service og KAZAM på atea.dk/maas.
Du er også velkommen til at ringe til os på **7025 2550**.

TDC: "Vi har ikke takket nej"

Kit-Magasinet har spurgt TDC om deres nej til Lemvig Kommunes tilbud om at opstille 10 mobilmaster. Men teleselskabet har ifølge presserådgiver Rasmus Avnskjold, TDC Operations & TDC Channels ikke takket nej.

"Teleselskaberne har ikke takket nej til kvit og frit at opsætte 10 master i Lemvig kommune. På mødet i februar 2013 blev tilbuddet nævnt og taget positivt imod. Det har dog endnu ikke udmøntet sig i konkrete master, fordi der ikke er blevet talt om konkrete adresser for nye master, hvilket er ret afgørende for en mobil-masts anvendelighed. Teleselskaberne er således stadig i en planlægningsfase, hvor tilbuddet fra Lemvig Kommune naturligtvis indgår i overvejelserne. Hvorvidt Lemvig kommune også er villig til at finansiere masterne er dog uvist på nuværende tidspunkt."

Er der en forklaring på, hvorfor TDC ikke ønsker tage imod dette tilbud?

"Både TDC og vores konkurrenter har taget positivt imod forslaget fra Lemvig kommune".

Er det forbundet med løbende udgifter at drive masterne?

"Ja, det er det. Udgifterne kan variere en hel del afhængigt af lokale forhold. Omkostningerne til opførelse af en ny mast kan navnlig i områder, der kræver meget gravearbejde (ofte landområder) være ret omfattende. De årlige driftsomkostninger ligger typisk på nogle hundrede tusinde kroner pr. mast, men også disse kan variere lokalt," siger Rasmus Avnskjold.

IT-chef Thomas Hyldgaard fortæller, at mødet blev holdt i slutningen af februar 2013 og at der i den forløbne tid ikke har været henvendelser fra teleselskaberne.

*Mobile løsninger forandrer
hvordan vi lever og
hvordan vi skaber forretning
i dag og i fremtiden.*

Sigmas mobile workshop baseret på Windows 8 er en effektiv måde at finde den rigtige mobile løsning.

FOR INSPIRATION OG MERE INFORMATION

Kontakt Lars Toft, lars.toft@sigma.se, mobile: +45 20 15 05 51

<http://www.sigma.se/da/Kundeydelser/Concepts/Windows-8-Mobility/>

Sigma er en global aktør inden for informationsteknologi og har været på det danske marked siden 2000.

Fibernettet når ikke til Lemvig

Det er ikke kun mobildækningen, det står skralt til med i Lemvig Kommune. Fibernettet når heller ikke ud i hjørnerne af kommunen. Dermed risikerer Lemvig Kommune, ikke at kunne effektivisere på samme niveau som kommuner, hvor der findes pålidelige bredbåndsforbindelser og mobil dækning.

Der sættes spørgsmålstegn ved målsætningen i den "Den fællesoffentlige strategi for digital velfærd 2013 – 2020," hvor kommunerne skal effektivisere for 12 mia. kr., da der i en hel del kommuner hverken findes pålidelige bredbåndsforbindelser eller mobil dækning.

Samtidig har staten barberet kommunernes budgetter, fordi alle kommuner skal være digitale.

Men det kan ikke lade sig gøre i alle kommuner, da der ikke er etableret digital infrastruktur i store dele af landet.

"Vi mener, at det er staten, der bør finansiere udrulningen af fiberbredbånd. Fiberbredbånd skal opfattes på lige fod med forsyning, som veje, vand og el. Det skal rulles ud i hele landet, så der bliver tale om en landsdækkende digitalisering. Der er rigtig mange, der har adgang til fiber, men der er også mange, som ikke har. Det kan ikke være meningen, at det er markeds kræfterne i telelovgivningen, som skal dele landet op i borgere og virksomheder, der får adgang til internet med fiberbredbånd, og andre, der ikke gør," siger IT-chef Thomas Hyldgaard, Lemvig Kommune.

Borgerne skal kommunikere digitalt med det offentlige fra 1. november 2014. Og kommunerne er pålagt at levere digitale services til borgerne. Hvordan skal de kunne det, når vilkårene for at løse opgaverne i mange tilfælde ikke er til stede?

"Det er helt afgørende for bosætning og for etablering af virksomheder, at der er adgang til højhastighedsforbindelser.

Derfor vil fiberbredbånd kunne være med til at sikre vækst i områder, hvor der i dag ikke er vækst. Vi kan konstatere, at markeds kræfterne ikke når herud af sig selv, og når vi gennemfører udbud eller tager en dialog med teleselskaberne, så er vi ikke med i deres udbygningsplaner. Men uden digital infrastruktur – får vi ingen digitalisering," siger Thomas Hyldgaard.

Han er uforstående over for, at politikerne på Christiansborg drøfter etableringen af en togfond til 23 mia. kr. for at forkorte rejsetiden med få minutter, og samtidig har gennemført obligatorisk lovgivning for digital selvbetjening uden at have en plan for udrulning af fiberbredbånd.

”

Vi mener, at det er staten, der bør finansiere udrulningen af fiberbredbånd. Fiberbredbånd skal opfattes på lige fod med forsyning, som veje, vand og el.

Thomas Hyldgaard.

Teleforliget af 1999 står i vejen for digitaliseringen

Teleforliget af 1999 skal åbnes. "Tiden er løbet fra Teleforliget af 1999." Derfor anbefaler KIT@, sammen med 25 organisationer og virksomheder politikerne til at åbne det gamle teleforlig og indgå "et nyt teleforlig, der kan fremtidssikre Danmark".

Teleforliget af 1999 står i vejen for digitaliseringen. Derfor skal forliget åbnes. Sådan hedder det i et brev stilet til erhvervs- og vækstminister Henrik Sass Larsen (S) om behovet for et nyt teleforlig. I alt står 26 erhvervsorganisationer og virksomheder bag henvendelsen til ministeren.

Selv om regeringen har åbnet en lille dør på klem for kommunerne med initiativer til at sikre fiberbredbånd i yderdistrikter ved hjælp af Erhvervsfremmeloven og en pose penge på 50 mio. kr. i 2014, batter det ikke rigtig noget. Det vil på ingen måde kunne sikre digitaliseringen i landets kommuner. Der er ganske enkelt brug for meget mere.

"Uden en national og harmoniseret infrastruktur, har vi ingen bæredygtige lokale og kommunale løsninger med sammenhæng til de digitale fællessystemer og grunddata," siger formand Jørgen Kristensen Rasch, KIT@.

Kommunerne ikke skrevet ind

Set med kommunernes og regionernes øjne er et af de store problemer med Teleforliget af 1999, at kommunerne slet ikke er skrevet ind i forliget. Da kommunerne nu spiller en helt central rolle i den offentlige digitalisering, har de ikke "værktøjer" til at sikre den digitale infrastruktur i kommunerne uden at bryde Teleforliget. Så på den måde står Teleforliget af 1999 i vejen for digitaliseringen.

Dansk Energi, der er en af medunderskriverne af brevet, og som afholdt en bredbåndskonference i oktober 2013 sammen med KIT@, har i et notat til Kit-Magasinet som opfølgning på konferencen, gjort sig til talerør for, at pengepuljen til udbredelsen af fiberbredbånd i yderkommuner skal op på mindst 500 mio. kr.

Det er en 10-dobling af den lånepulje, regeringen har afsat.

"Alene i Ringkøbing-Skjern kommune viste et udbud, at prisen ville være på over 60 mio. kr. for at sikre udbredelse af fibernet i kommunen. Derfor rækker de bevilgede 50 mio. kr. til en fælles lånepulje for de danske land- og yderkommuner, som tilsammen består af cirka halvdelen af de danske kommuner, ikke langt. Såfremt kommunerne skal løfte opgaven med at gennemføre intelligente udbud, kræves der langt flere og bedre finansieringsmuligheder for de danske kommuner," skriver Dansk Energi.

Markedskræfterne løser ikke opgaven

I Teleforliget af 1999 er det op til markedskræfterne at sikre udbredelsen af den digitale infrastruktur.

"Men ingen digitalisering uden digital infrastruktur," siger Formand for Udvalget for Landdistrikter og Øers sammensætning, Hans Christian Schmidt, (V), som er tidligere fødevarerminister.

"Det er vigtigt at forstå, at staten står i vejen for, at kommunerne kan udrulle fiberbredbånd. Kommunernes muligheder afhænger fuldstændig af, om deres elselskab er et Amba (andelsselskab red.) eller et kommunalt ejet selskab. Det er ulovligt for kommunalt ejede elselskaber at udrulle fiberbredbånd, mens det er tilladt for Amba. Derfor står vi i den helt absurde situation, at der er kommuner, hvor man kan få 1000 Mbit/s via fiber, mens man i andre kommuner kun kan få 4 Mbit/s over en kobberforbindelse fra TDC. Vi er nødt til at diskutere dette først, og bede staten om at lade være med at stå i vejen. Dernæst kan vi åbne Teleforliget af 1999," siger Hans Christian Schmidt.

Markedskræfterne når ikke yderdistrikter med kommunalt ejede elselskaber, og der er heller ikke konkurrence i disse områder. Det er resultatet efter, at Teleforliget af 1999 har haft 14 år til at vise det. Med en så massiv opbakning til at åbne det gamle teleforlig,

er det efterhånden svært at finde ud af, hvem det er, der ønsker at bevare det, som det er.

Det hjælper bare ikke de kommuner, der skal digitalisere og har en mangelfuld digital infrastruktur med "hvide pletter" på landkortet. De mangler muligheder for at kunne levere digitale servicedydelser. I byområder er der i mange kommuner mere end rigelig kapacitet. Men selv i byer er der også store forskelle. En massiv skrævvridning af velfærdssamfundet kan være under opsejling.

KL peger på staten

KL har meldt ud, at det er staten, der skal finansiere udrulningen af fiberbredbånd, og at det er landspolitikkerne, som skal åbne Teleforliget af 1999.

Konsulent Michael Hald, KL, siger: "Ringkøbing/Skjern kommune har fået to tilbud på fiberbredbånd til 21.000 husstande - svarende til 80 procent dækning. Det ene bud var på 62 mio. kr. det andet på 860 mio. kr. på enslydende betingelser. Hvis det billigste tilbud i Ringkøbing-Skjern kan overføres til landsplan, taler vi om 8-10 mia. kr. Den Europæiske Investeringsbank estimerer 27 mia. kr. for hele landet, hvoraf de 10 mia. kr. allerede er investeret af energiselskaberne. Så uanset, hvilket estimat vi lægger til grund, er det en investering i milliardklassen på landsplan. Derfor mener KL, at staten skal tage ansvaret for, at sikre at der sker udbredelse af fiberbredbånd i hovedparten af landet."

De 26 organisationer støtter, at kommunerne kan spille en central rolle i at sikre en stærk digital infrastruktur i hele Danmark og indfri regeringens målsætning om, at alle danske hjem og virksomheder i 2020 har adgang til mindst 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload.

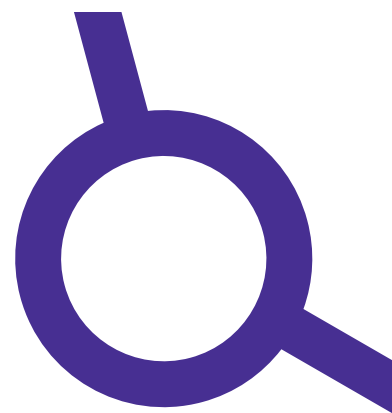

Staten står i vejen for, at kommunerne kan udrulle fiberbredbånd

Hans Christian Schmidt (V)

Vi digitaliserer på kommunernes præmisser og sikrer den kommunale sektor indflydelse.

KOMB:T

Kommunernes it-fællesskab

Teleforsker: It-cheferne skal slås for telepolitikken

It-cheferne i kommuner og regioner skal tage et medansvar for at gøre de nyvalgte lokalpolitikere bevidste om den digitale infrastrukturens betydning for den enkelte kommunes fremtid. Det skal føre til, at kommuner og regioner forbereder sig på et opgør med landspolitikerne om den mangelfulde telepolitik ved at åbne Teleforliget af 1999 – og at få gjort op med kobberforbindelser og trådløse mobilnet som den mest udbredte form for internetforbindelser.

Det mener lektor Michael Jensen, Center for Network Planning, Aalborg Universitets Center, der gerne ser, at en ny digital infrastruktur bliver en del af regeringsgrundlaget for en ny telepolitik. Center for Network Planning har gennemført en række analyser i danske kommuner om bredbåndsforbindelser og dækning inden for mobilområdet. Centeret har også gennemført den analyse i Ringkøbing-Skjern Kommune, som viste, at der er "huller" i kommunen, hvor udrulningen af bredbånd er mangelfuld og at der på mobilområdet heller ikke findes tilfredsstillende dækning.

"Det er vigtigt at lokalpolitikere forstår, at forudsætningen for digitalisering i kommuner og regioner er at tage et opgør med landspolitikerne om telepolitikken, hvor kobberet er den mest udbredte infrastruktur til bredbånd. Da det teknologisk og kapacitetsmæssigt er forbundet med store mangler, er det et paradoks, at det er en markedsdrevet udvikling, som har betydet, at mange mennesker ikke har et alternativ til en forældet teknologi. Hvis Danmark skal sikre digitaliseringen, og skabe gode udviklings- og konkurrencevilkår for virksomhederne, er det vigtigt at få udrullet fiberbredbånd i de områder, hvor der ikke i forvejen findes faste stabile forbindelser, og at kommunerne kommer med ind i kampen og hjælper markedskræfterne derud, hvor de ikke er i dag," siger Michael Jensen.

Bredbåndskortlægningen 2013 fra Erhvervsstyrelsen viser, at store dele af Sjælland, Lolland-Falster, Fyn, Vest- og Nordjylland er overladt til langsomme kobberforbindelser og mangelfulde dataforbindelser på mobilområdet. Senest har Lemvig, Struer og Holstebro kommuner og den vestlige del af Region Midtjylland måttet standse et fælles digitaliseringsprojekt på grund af manglende mobil dækning.

Markedet har brug for hjælp

Markedet har vist sig ikke at kunne give landsdækkende bredbånd, og det er vel heller ikke rimeligt, at markedet står alene med opgaven. Michael Jensen mener, det er en opgave for kommuner og regioner at tage ansvar for at hjælpe markedskræfterne ud i de områder, hvor de ikke naturligt har fundet vej. Han tror til gengæld ikke på, at staten kommer med en pose penge til at rulle et landsdækkende fibernet ud.

"Hvis kommuner og regioner venter på, at staten kommer med en pose penge, tror jeg de kommer til at vente forgæves. Det er heller ikke rimeligt, når markedet har fungeret i 14 år at bringe statslige midler ind. Markedet fungerer jo rimelig godt i byerne. Så snart der bliver længere mellem husene og virksomhederne, virker markedskræfterne ikke. Det er her kommuner og regioner har en opgave. Og de er nødt til at tage skeen i egen hånd," siger Michael Jensen.

Når forskeren fra Aalborg Universitets Center ikke mener det giver mening at tale om etablering af et landsdækkende fibernet med statsstøtte, skyldes det, at der allerede er gravet så mange kabler ned på markedsvilkår. Statslige midler vil skabe "unødigt støj på linjen".

Derfor er det vigtigt, at lokalpolitikere arbejder for at få åbnet Teleforliget af 1999. Men inden det bliver en politisk realitet, er der mange ting kommunerne kan gøre.

"Der er for nylig afsluttet en høring, hvor kommuner ifølge Erhvervsfremmeloven kan få tilladelse til at grave tomrør ned i områder, hvor der ikke findes fiberbredbånd i forvejen. Der er gode hensigter i forslaget, men det vil også åbne en gråzone, og det kan ikke stå alene," siger Michael Jensen.

Erhvervs- og vækstminister Henrik Sass Larsen (S) har gennemført en høringsrunde om vejledningen, der skitserer betingelserne for den lånepulje på 50 mio. kr., hvor kommuner med manglende bredbånd kan ansøge om lån.

"Et andet middel er at gennemføre intelligente udbud. Her kan kommuner og regioner gå sammen, så de deler kompetencer om at gennemføre udbud, og de stiller dækningskrav til bredbånd. For eksempel krav om symmetrisk 50/50 Mbit/s samt om øget hastighed over en årrække. Det vil kobberet ikke kunne levere. Dermed vil de få et opgør med kobberinfrastrukturen og få tilbud, der baserer sig på fiberbredbånd," siger Michael Jensen.

Kommunerne skal også kortlægge infrastrukturen, så de får et overblik over hastigheder på bredbånd og den mobile dækning.

Den fjerde mulighed er at gå sammen med andre kommuner og få etableret fælles digital infrastruktur og løfte den samlede købekraft og dermed få bedre priser og udbygningsmuligheder.

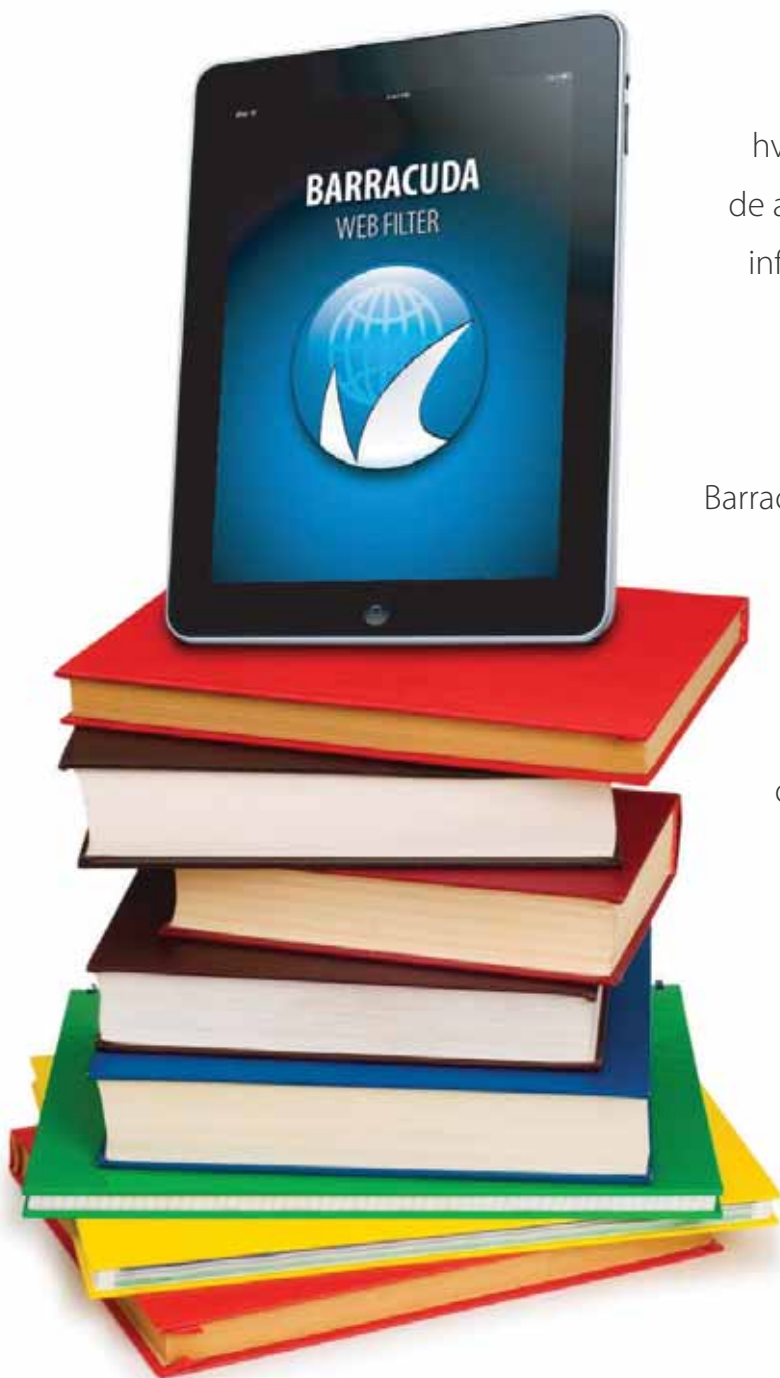

Kommuner og regioner er nødt til at tage skeen i egen hånd

Michael Jensen.

Har I kontrol over, hvad jeres elever surfer på i skoletiden?

Beskyt jeres elever, skolens data og jeres budget.

Mange skoler udleverer tablets/iPads, hvor eleverne har mulighed for at downloade de apps, de ønsker. Eleverne ved ikke, at de kan inficere skolens netværk med malware, når de surfer og downloader apps, musik og andet spændende materiale.

Barracuda Safe Browse er nu en del af Barracudas Web Filter og kan forhindre dette.

Ved implementering af et Barracuda Web Filter kan skolens administrator nemt og effektivt oprette regler for, hvad eleverne må surfe på og hvornår på skolens netværk – herunder også sociale medier (Facebook, Twitter, YouTube, Arto og Instagram).

Barracudas Web Filter findes som en hardware- eller en virtuel løsning.

Test Barracudas Web Filter gratis i 30-dage inklusiv support.

Skjulte milliongevinst i kommunernes enorme datamængder

Big Data er et af tidens hotteste emner. Både inden for forskning og forretning. Men Big Data er også relevant for danske kommuner. Virksomheden Dataproc har gjort det til sin levevej at spotte og udbedre data- og systemfejl i kommunerne. På bare to år har virksomheden i alt hentet yderligere indtægter eller standset uretmæssige udgifter for et trecifret millionbeløb i 14 kommuner. Det er kun toppen af isbjerget, mener direktør Morten Lindblad, der talte på Danske IT-advokaters konference om Big Data i oktober.

På den digitale bølge indtager de danske kommuner en førerposition. Der er efterhånden ingen kommunal sags- eller arbejdsgang, der ikke administreres digitalt, gennem et eller flere fagsystemer. Digitaliseringen er altovervejende af det gode. Men den betyder omvendt også, at kommunerne i stigende grad disponerer ud fra den information, der lægges ind i de flere hundrede systemer, kommunerne bruger. Både mængden og betydningen af data er med andre ord kraftigt tiltagende.

"Det er vores erfaring, at kommunerne typisk går glip af omkring én procent af indtægterne. Det lyder ikke af så meget, men kommuners indtægter er så store, at det oftest drejer sig om millioner af kro-

ner," siger Morten Lindblad, den ene af de to stiftere og direktører bag firmaet. Sammen med en tidligere kollega i Vesthimmerlands Kommune, Kjartan Jensen, har Morten Lindblad udviklet et forretningskoncept, som de kalder for "Digital Indtægtoptimering", og som er blevet til virksomheden Dataproc, der i dag tæller 23 mand.

Mariagerfjord Kommune har indtægtoptimeret

En af de kommuner, hvor firmaet har gennemført flest projekter er Mariagerfjord Kommune. Efter knap to års samarbejde, tegner der sig et foreløbigt resultat på omkring 100 mio. kr.

"Jeg er overbevist om, at denne form for

dataanalyse er relevant for alle landets kommuner. Og for den sags skyld også for Staten og Regionerne. De penge, som firmaet har fundet, har jo intet at gøre med sjusk eller manglende kompetencer hos os og vores medarbejdere. Det handler om at udnytte de nye muligheder, der opstår, nu hvor vi efterhånden er lykkedes med at digitalisere kommunen. Muligheder, vi er blevet langt bedre til at spotte og gribe, takket være samarbejdet med Dataproc," siger forhenværende borgmester Hans Christian Maarup, (S) Mariagerfjord Kommune.

Morten Lindblad roser Mariagerfjord Kommune:

"Det er meget visionært, at kommunen allerede for to år siden kunne se ideen og

turde engagere sig i et udviklingssamarbejde med Digital Indtægtoptimering. Og det har været helt essentielt for os og effekten af vores analyser,” siger han

Fejl er ikke bare fejl

De penge, firmaet finder, er ikke de samme, som dem de statsautoriserede revisorer leder efter, når de gennemgår kommunernes regnskaber. Både metoden og fokus er vidt forskellige. Revisorerne leder efter fejl i regnskaberne. Mens firmaet primært leder efter fejl forårsaget af de enkelte fagsystemers opbygning eller selve den digitale infrastruktur.

En stor del af virksomhedens såkaldte Big Data analyser handler om at hente de bagvedliggende data fra et fagsystem og holde det op imod data fra andre fagsystemer. Det gør de ved hjælp af nogle analysemodeller, der kan hente og flette data på tværs af systemer og derefter screene for fejl og mangler ved udbetalinger, ydelsen eller opkrævningen i forhold til konkret lovgivning eller regelsæt.

Andre projekter fokuserer ikke så meget på antallet af datakilder, som på selve datamængden. Når firmaet optimerer for eksempel indkøb, moms og fakturering, er det ofte tilstrækkeligt med bare to kilder: Fakturadata og posteringsdata. Simpelt hen fordi nutidens kommuner årligt foretager så mange hundredetusinde transaktioner, at det er fysisk umuligt at tjekke hver enkelt transaktion og hvert enkelt bilag manuelt.

”Vores arbejde med data er meget komplekst, og der går som minimum et par år med at udvikle en køreklar Big Data analyse,” siger Morten Lindblad, der tidligere har arbejdet som økonomikonsulent i Vesthimmerlands Kommune, hvor hans og Kjartan Jensens koncept var med til at frigive et trecifret millionbeløb i kommunen.

Lige nu arbejder deres firma på en analysemodel, der kan finde de fejl og mangler, der sker i kommunernes lønudbetalinger – helt eller delvist på grund af selve systemet.

”Det starter typisk med, at vi har en begrundet mistanke om, at der er noget at komme efter. I tilfældet med lønudbetalingssystemet kom mistanken både fra nogle af kommunerne, og fra mange af vores medarbejdere, der ligesom jeg selv og min partner har en fortid som kommunalt ansat. Herefter skal vi have fat i de relevante data, vi skal have 110 procent styr på al relevant lovgivning, og vi skal forstå det pågældende fagsystems logik og struktur ned til mindste detalje. Det involverer både vores jurister, økonomer, programmører og medarbejdere fra den kommune, der anvender systemet. Først derefter kan vi gå i gang med at udvikle modeller, der kan fange og forstå alle dataindikatorer på en uretmæssig lønudbetaling,” siger Morten Lindblad, der forventer, at det tager mindst et år mere, før Big Data analysen af lønudbetalinger er færdigudviklet.

Katalysator for vækst

”Det der driver os er først og fremmest, at vi gerne vil være en katalysator til velstand. Det handler ikke så meget om at tjene penge. Derfor deler vi også gerne ud af vores erfaringer og er ikke bange for at lære fra os. I Danmark har vi et digitalt forspring, og det skal vi udnytte. Det rummer jo et enormt potentiale for effektivisering og vækst,” siger Morten Lindblad, der med stiftelsen af firmaet er gået fra menig embedsmand til partner og direktør i en hastigt voksende virksomhed, hvor de fleste ansatte er højt specialiserede økonomer, jurister og programmører. På it-advokaternes konference lancerede Dataproses sit nye søsterselskab Big Data Institute, der et kompetencecenter for alle, som ønsker at blive klogere på deres egne data. Initiativet skal ses på baggrund af en stigende efterspørgsel på undervisning og rådgivning i værdiskabende Big Data Analyser med udgangspunkt i egen virksomhed eller kommune.

” Der går som minimum et par år med at udvikle en køreklar Big Data analyse

Morten Lindblad

Danske IT-Advokater er en brancheorganisation for certificerede IT-advokater i Danmark, der i væsentligt omfang beskæftiger sig med it og telecom. Kit-Magasinet og Danske IT-advokater samarbejder redaktionelt om faglige relevante emner. Susanne Lundbech har skrevet artiklen på vegne af Danske IT-Advokater.

Netværket er på plads – nu mangler resten af infrastrukturen

Kommunerne er tæt på at være i mål med hurtige og stabile trådløse netværk på skolerne, men der udestår et arbejde med at etablere den nødvendige styring og sikkerhed. Samtidig arbejdes der på at lande den rigtige datastruktur.

Ifølge KL's undersøgelse fra februar 2013 forventede næsten samtlige landets skoler at have etableret tilstrækkelig internetkapacitet og trådløs dækning ved udgangen af 2013 til at kunne understøtte digital undervisning i grundskolen. Og meldingen fra de kommuner, KIT Magasinet har talt med – Mariagerfjord, Nyborg, Esbjerg og Holbæk – er også entydig:

Internetforbindelsen og det trådløse netværk er nu på plads – typisk med en 1 Gbit/s-forbindelse ind til skolerne og nye n-standard Access Points (AP). For alle fire kommuner gælder, at dimensioneringen af netværket og placering af AP'er er foretaget ud fra et mål om at understøtte en Bring Your Own Device-strategi (BYOD). Målsætningen, der ligger til grund for dimensioneringen, varierer her fra to til fire enheder per elev. Også print fra medbragte enheder er tænkt ind i løsningerne.

Men på selv det bedste netværk kan kapaciteten blive ædt op af tæt datatrafik – for eksempel på grund af elever, der rigtig gerne vil bruge den gode båndbredde til at downloade film og streamer musik – så uden den nødvendige styring af netværksbrugen, kan det hele risikere at være lige meget. På det område er man kun lige startet.

”Management-delen er endnu ikke fuldt implementeret, men det bliver den inden sommeren 2014,” forsikrer Jesper Grønvold, systemkonsulent i Holbæk Kommune. Han tilføjer, at man har valgt at læne sig op ad funktionaliteten i kommunens Cisco-løsning, der blandt andet giver mulighed for at styre, hvor meget båndbredde, der skal være adgang til fra elevernes egne enheder. Også i Mariagerfjord står der netværksstyring på dagsordenen.

”Det er klart, at jo flere private enheder, vi får på netværket, jo større bliver behovet for intelligent styring af brugen af netværket. Vi har ikke lukket for download til private enheder, så det kan da blive et problem. Til gengæld har vi allerede nu blokeret for, at man kan sende store datamængder ud over netværket, da vi per definition betragter det som spam,” fortæller Lars Caspersen, skolekonsulent for it i Mariagerfjord Kommune.

Datastrukturen skal på plads

Som det også er beskrevet i KL's anbefalinger, så er infrastruktur til understøttelse af digital undervisning andet og mere end hurtigt og stabilt netværk. Der skal også etableres en datastruktur, der giver eleverne mulighed for effektivt at samarbejde samt at

lagre og tilgå materialer på egne og fælles drev – også hjemmefra. I september 2013 inviterede KL kommunerne til et analysearbejde, der blandt andet skal danne grundlag for det videre arbejde med anbefalinger til den rette datastruktur, men kommunerne er allerede i fuld gang med arbejdet. Blot vurderet ud fra de fire kommuner, KIT Magasinet har talt med, vil der være et rigt erfaringsgrundlag at øse af, da løsninger er mange og forskelligartede:

Esbjerg Kommune står overfor at implementere en Skoleskyen-løsning. Holbæk satser på en Google Apps-løsning. Det samme gør Mariagerfjord, men har samtidig sammen med det århusianske firma ITX, udviklet semi-sky-løsningen SmartFiles, hvor alle brugere fra alle devices kan tilgå deres dokumenter på skolens server. Nyborg er i Proof Of Concept-fasen i et udviklingsarbejde med det amerikanske firma Novell om en løsning, hvor kommunen hoster sin egen 'skolesky'.

"Det er et strategisk valg, at vi i modsætning til de fleste andre kommuner får udviklet vores egen løsning til fildeling og samarbejde. Vi ønsker ikke at være afhængige af firmaer, der pludselig kan finde på at ændre politikker. Derudover slipper vi for begrænsninger i forhold til lagerplads og filstørrelser, og vi får mulighed for at monitorere alt det, vi ønsker," fortæller Per Skovgaard, it-konsulent i Nyborg Kommune.

For alle fire kommuner gælder, at man satser entydigt på web-baserede programmer og tjenester – uanset hvilket "skysystem", man vælger – så der i princippet ikke skal installeres programmer lokalt på maskinerne. På det område bliver kommunerne dog stadig nødt til at indtage en pragmatisk holdning, da ikke alle programmer findes – eller fungerer ordentligt – i en web-baseret udgave. Programmer til talesyntese og matematikprogrammet GeoGebra er nogle af eksemplerne, og i de tilfælde vælger man indtil videre at installere dem lokalt. UNI-Login bliver i alle fire kommuner anvendt som den fælles login til netværk og tjenester.

Management-delen er endnu ikke fuldt implementeret, men det bliver den inden sommeren 2014

Jesper Grønvold

Frederikssund Kommune har valgt webportalen; EasyIQ Office365 som er baseret på Office 365 med adgang via ægte UNI•Login

UNI•Login

Office 365

“ Den digitale strategi for kommunen var klar - vi skulle have en cloud-løsning, som var nem og enkel at gå til for alle.

Det var vigtigt, at løsningen var skybaseret, skolerelevant og UNI•Login-baseret samt naturligvis også supporterede BYOD.

Vi så på cloud-løsningerne i markedet og valgte EasyIQ Office365 af flere grunde; prisen passede til vores skolebudget, løsningen var med UNI•Login, og vigtigst af alt var den gennemtestet og klar til levering. Derudover har vi haft indflydelse på udviklingen af løsningen og kunne dermed sørge for, at løsningen indeholder netop de elementer, som vores elever og lærere har behov for.

”

Peter Hyldahl, IT-konsulent
Frederikssund Kommune

 Alle elever kan installere Office-pakken på private maskiner - op til 5 enheder

Kræver Office 365 ProPlus eller Office Professional Plus til alle skolens ansatte. Så kan eleverne kvit og frit hente og installere den fulde Office-pakke direkte fra Office 365 portalen.

Fakta:
Frederikssund Kommune
5700 brugere fordelt på 13 skoler

Kommunerne satser på BYOD

De fire kommuner, Esbjerg, Holbæk, Mariagerfjord og Nyborg, har alle en BYOD-strategi med i sine overvejelser til digital infrastruktur på skoleområdet.

Anvendelse af webbaserede programmer og tjenester giver mulighed for at reducere udgifterne til lokal it-drift og vedligehold, men er ikke mindst en vigtig forudsætning for, at skolerne kan satse fuldt ud på en BYOD-strategi. Har man en fælles login-løsning og en browser, er man kørende, uanset hvilket operativsystem, der er på enheden. Der er man ikke endnu, men BYOD er i fuld gang med at blive implementeret på skolerne – typisk på de ældre klassetrin. "Fra centralt hold er udgangspunktet BYOD. Hvis eleverne ikke har en maskine, kan de låne en, men vi har valgt ikke at uddele maskiner til eleverne. Lokalt på skolerne kører der dog projekter, hvor man har valgt at gøre det," fortæller Jørgen Rosenskjold, it-chef i Esbjerg Kommune.

Billedet er det samme i de øvrige kommuner. Eleverne kan vælge at tage egne maskiner med, og en del gør det, fordi de foretrækker at arbejde på den maskine, de kender. Men der er også andre fordele. "Med skolens egne domænecomputere, kan der godt opstå problemer, hvis hele klassen logger på samtidigt. Der skal mappes drev, printere, osv., og det kan sommetider godt tage tre til fem minutter, hvilket er lang tid. Men med de medbragte maskiner går det meget hurtigere, hvis vi bare sørger for at have et hurtigt trådløst netværk," siger Lars Caspersen, Mariagerfjord.

Flere nævner også det forhold, at elevernes maskiner generelt bliver udskiftet hurtigere end skolens egne og vil derfor typisk være nyere og dermed hurtigere.

Udfordringer med BYOD

BYOD byder dog også på udfordringer i form af et mere broget landskab af operativsystemer, skærmstørrelser og brugergrænseflader samt begrænsede muligheder for styring.

"En BYOD-strategi medfører selvfølgelig, at vi ikke har så meget central styring af enheder. Hvordan sikrer man for eksempel i de mindre klasser, at der bliver lagt de rigtige apps på, og at de bliver liggende? Og hvad gør man som lærer, når eleven ikke har lavet sine lektier med den begrundelse, at 'min computer ikke virkede'? Her skal vi finde ud af, hvordan vi kan etablere nogle regler og anbefalinger, selvom det handler om elevernes egne enheder," siger Lars Caspersen, Mariagerfjord.

Det er et fællestræk ved de fire kommuner, at man ser forholdsvist afslappet og pragmatisk på de udfordringer, som BYOD kan give. Der er en erkendelse af, at man kan rende ind i dem, men samtidig en tro på, at man nok skal finde løsninger undervejs. I Nyborg er strategien, at eleverne i de små klasser får udleveret bærbare computere - med SSD-drev for at sikre hurtig opstart - mens de fra 4. - 5. klassetrin forventes selv at medbringe maskiner.

"Vi har valgt at udlevere enheder til eleverne i indskoling for at sikre en ens platform at undervise dem på, indtil de selv kan finde ud af at håndtere det. Der kan være udfordringer nok med BYOD i de store klasser, og i de små klasser er det helt håbløst," siger Per Skovgaard.

Det rigtige værktøj til opgaven

Kommunerne kan som bekendt ikke kræve, at eleverne medbringer egne maskiner, men det er ikke den eneste grund til, at de stadig har en skole-maskinpark, der skal vedligeholdes. Selvom BYOD er en populær strategi, er der en klar tendens til, at den bliver suppleret med klassesæt løsninger ud fra den måske indlysende betragtning, at forskellige typer opgaver kræver forskellige typer værktøjer. Smartphones og tablets er oplagte at tage med på feltarbejde, mens en maskine med tastatur og mus kan være det helt rigtige til det "tungere" arbejde med data, layout, geometri, osv.

I nogle af kommunerne bliver lærercomputerne også tænkt ind i den samlede strategi.

"Som en del af projektet vil alle lærere til foråret få udleveret en domæne-pc med det samme image på. Valget af en enhed med ekstern skærm og tastatur udspringer af vores arbejde med arbejdsmiljø i forbindelse med arbejdspladser til lærerne, og det indebærer alt fra hævesænkeborde til computere, der er gode at arbejde med. Der vil dog også blive suppleret med ChromeBooks, tablets, og andre typer enheder," fortæller Jesper Grønvold, Holbæk.

En løbende proces

Selvom der er fokus på sommeren 2014 som kommunernes deadline til en velfungerende infrastruktur til digital undervisning, vil det ifølge de kommuner, Kit Magasinet har talt med, være en proces med løbende opdateringer og investeringer.

"I forhold til KL's anbefalinger er vi klar. Men i mit hoved er sådan noget altid en proces. Nu skal det stå sin prøve i praksis, og så må vi justere, hvor det måtte være nødvendigt. Vi budgetterer med en "end-of-life" på vores nuværende netværksudstyr i 2018, hvor vi må forvente at udskifte til en ny standard," siger Per Skovgaard, Nyborg.

I Nyborg Kommune er der lavet en investeringsplan for perioden 2014 til 2020, der ud over opgradering af netværket blandt andet indebærer iPad-klassesæt på hver skole, udlevering af computere til alle elever i 1.- 4. klasse samt et antal pc'er til udlevering i de ældre klasser, hvor man forventer, at omkring 80 procent af eleverne i 7.- 9. klasse har egne maskiner med.

Hvis eleverne ikke har en maskine, kan de låne en

Jørgen Rosenskjold

Med skolens egne domænecomputere, kan der godt opstå problemer, hvis hele klassen logger på samtidigt

Lars Caspersen

Er dine gæster velkomne?

Sikker adgangskontrol for åbne netværk på kommuner og skoler

Med Netic Hotspot Solution kan du give adgang til alle – og have styr på dem samtidig, så du overholder logningsbekendtgørelsen.

Netic Hotspot Solution giver login-muligheder via NemID, SMS, UNI-login, bibliotekssystemer, skolelogin samt f.eks. AD/LDAP.

Netic Hotspot er brugervenligheden selv, både som bruger og administrator.

► **Kontakt Peter ved Netic for en demonstration på pv@netic.dk eller 9635 6128.**

- ✓ Ingen særlige krav til klienter
- ✓ Mulighed for individuelt layout
- ✓ Meget brugervenlig administration
- ✓ Skalerbar løsning med VMware
- ✓ Én central installation uanset organisation
- ✓ Overholder logningsbekendtgørelsen
- ✓ Høj IT-sikkerhed
- ✓ Dansk support

Løsningen er meget udbredt i kommuner, uddannelsesinstitutioner og på skoler. Kontakt os for en reference, der passer til jeres projekt.

Dårlige erfaringer med netværket skal udviskes

Ifølge leverandørerne har langt de fleste kommuner nu etableret hurtige og stabile netværk på skolerne. Fokus er begyndt at skifte til den faglig-pædagogiske anvendelse, men der skal også fokus på managementværktøjerne, så lærerne ikke igen får dårlige oplevelser med netværket.

Conscia og ATEA er to af de leverandører, der har fingeren på pulsen med hensyn til kommunernes arbejde med at etablere "vel-fungerende it" på skolerne, som det er formuleret i KL's anbefalinger. Fra begge sider lyder det, at kommunerne enten allerede er klar eller snart bliver det, hvis man taler om den del af infrastrukturen, der handler om internetforbindelsen ind til skolerne og det trådløse netværk på de enkelte skoler.

"Som vi ser det, vil stort set alle skoler nå i mål inden for den tidsramme, der er udstukket af KL. Vi kan konstatere, at kommunerne har en meget professionel og centraliseret tilgang til opgaven, og det er helt tydeligt, at mange har fulgt anbefalingerne fra KL. Vi kan for eksempel ofte genkende formuleringer fra anbefalingerne i det udbudsmateriale, vi får," fortæller Troels Lindenskov, salgsdirektør i Conscia, der er specialiseret i design, rådgivning, og leverancer inden for netværksudstyr.

Hos ATEA, der er landets største leverandører af infrastruktur inklusive enheder til slutbrugerne, er billedet det samme.

"Kommunerne har rigtig godt styr på det, og de allerfleste er ved at være parate nu. For omkring et år siden fyldte etablering af det fysiske netværk rigtig meget, men vi kan se, at fokus nu er ved at skifte til anvendelsen. I øjeblikket går vores dialog med skolerne meget på, hvordan de kan arbejde med de nye muligheder, så det kan give merværdi til undervisningen," fortæller Jette Risgaard, Education Business Manager i ATEA. Jette Risgaard har en fortid inden for uddannelsessektoren.

Nødvendigt med styring

Men efterhånden som de nyetablerede netværk bliver taget i brug – og der i stadig højere grad bliver satset på en Bring Your Own Device- strategi (BYOD) – stiger behovet for styring af netværkstrafikken forklarer Troels Lindenskov.

"Der er ingen tvivl om, at mange lærere fik nogle rigtige dårlige oplevelser med de trådløse netværk, der blev etableret i den første bølge ude på skolerne for nogle år siden. Nu hvor der er kommet professionelt udstyr ud på skolerne, er det uhyre vigtigt, at man ved at anvende management-værktøjer sikrer, at båndbredden ikke bliver ædt op af 'privat' brug, så lærerne igen mister tilliden til netværket," siger han.

Lige nu fylder problemstillingen en del ude i kommunerne, men ifølge Troels Lindenskov er der endnu ikke sat meget i værk i praksis. Konkret kunne det dreje sig om at benytte sig af de muligheder, der ligger i Application Aware Networking-funktionaliteter i firewall'en. Her kan man via regler styre meget detaljeret, hvad der må foregå på netværket, for eksempel blokering af download fra specifikke sites, maksimal båndbreddeforbrug fra specifikke typer enheder, tillade adgang til Facebook, men ikke til at afvikle spil via Facebook.

Privat brug presser netværket

Som ovenstående viser, kommer presset på skolernes netværk i høj grad fra privat brug af computere og andre enheder. Her er download og streaming af videoer og musik en oplagt udfordring, som samtidig også vil blive anvendt i stadig højere grad i undervisningen. Troels Lindenskov nævner Apple TV som et andet eksempel på "consumerization"-tendens i skolerne. På trods af, at Apple TV er udviklet til privat anvendelse, er det nu blevet rullet ud på flere skoler, hvilket har givet en del problemer. Så lige nu arbejder producenterne af netværksudstyr med at muliggøre øget segmentering, så man kun ser det Apple TV, der hører til klasselokalet og ikke samtlige Apple TV's, der er installeret på skolen.

Selvom sommeren 2014 af KL er sat som deadline for at tilvejebringe en infrastruktur, der kan understøtte digital undervisning,

så er kommunerne, ifølge Troels Lindenskov, generelt set opmærksomme på, at opgaven med at sikre et hurtigt og stabilt netværk fortsætter.

"Netværksudstyr har som hovedregel en livscyklus på 5 år. Så skal det typisk udskiftes, fordi der er kommet en ny standard, der kan levere en endnu bedre netværksoplevelse. I øjeblikket er n-standard den mest udbredte på det trådløse netværk, men vi står lige nu på tærsklen til den nye AC-standard," siger han. AC-standard leverer 1 Gbit hastighed i netværkets Access Points, og Troels Lindenskov vurderer, at 50 procent af nye devices solgt i 2014 vil supportere AC-standard.

BYOD giver udfordringer

I langt de fleste kommuner er BYOD en integreret del af den overordnede strategi og noget, som skal tænkes ind i opbygningen af infrastrukturen.

"Vi ser helt klart BYOD som den helt store udfordring for skolerne," siger Jette Risgaard, ATEA, der advarer mod at se BYOD som løsningen på udfordringerne med at praktisere digital undervisning i skolerne.

"BYOD er først og fremmest en spareøvelse. Det er naivt at tro, at hvis bare eleverne medbringer en eller anden enhed, så rykker det på det her område. Det er i hvert tilfælde ikke noget, der vil lette lærerens situation i forhold til digital undervisning," siger hun.

Hun nævner konkrete problemstillinger som for eksempel, at alle programmer ikke er webbaserede i dag, så derfor kan læreren stå med en fantastisk app, der bare kun findes på iOS – så hvad gør man med de elever, der har en Windows pc med? Og hvad med samarbejdet om præsentationer? Én elev i gruppen arbejder i Po-

werPoint, en anden i Keynote – hvordan fletter de deres slides sammen?

"Der er nogle kommuner, som har erkendt, at det er en meget kompleks problemstilling, så de har valgt at sige: Det her skal bare fungere, så derfor udleverer vi enheder til eleverne, sådan at alle elever uanset social baggrund har ens og tidssvarende devices, hvilket letter implementeringen for skolen," siger Jette Risgaard. Hun tilføjer, at flere kommuner har valgt en CYOD – Choose Your Own Device-strategi i forhold til deres lærere ud fra en erkendelse af, at lærernes erfaringer og behov er forskellige i en grad, så udlevering af samme type enhed til alle ikke vil fungere.

Selvom en BYOD-strategi således er rig på udfordringer, vil de ifølge Troels Lindenskov blive imødegået af tendensen i retning af programmer og tjenester, der kan tilgås online fra en browser.

"Den bedste måde at imødegå alle problemerne med forskellige operativsystemer, formfaktorer, osv. er at satse på webbaserede løsninger. Der er stadig et stykke vej, før man udelukkende kan satse på det, men det er den rigtige retning," siger han.

”

Kommunerne har rigtig godt styr på det, og de allerfleste er ved at være parate nu

Jette Risgaard

It-arkitektur flytter digitalisering over mod forretningen

It-arkitekturen er med til at flytte digitaliseringen over i forretningen og skabe rammebetingelserne for at kommunerne flytter sig i takt. Digitaliseringen udvikler sig både i bredden og dybden på en gang. Det var et par af konklusionerne på en vellykket Arkitekturdag i Fredericia.

Digitaliseringen breder sig hurtigt i kommunerne.

"Digitalisering i kommunerne udvikler sig både i bredden og dybden. Det er en kolossal opgave, vi står overfor. Vi er nødt til at gennemføre den i fællesskab, ellers giver det ikke mening. Fordi gevinsterne ved digitalisering og fælles it-arkitektur hentes gennem mere konkurrence, og det kan vi ikke løfte hver for sig," siger Kommunaldirektør Bjarne Pedersen, Rudersdal Kommune, næstformand i Komdir og medlem af KOMBITs styregruppe.

Han var en af talerne på kommunernes første it-Arkitekturdag i Fredericia den 5. november 2013, hvor 165 deltog fra 64 kommuner. Den fælleskommunale it-rammearkitektur fik direktører, digitaliseringschefer og it-arkitekter med som lyttere.

Når Bjarne Pedersen taler om digitalisering i bredden, menes kravet om, at kommunernes serviceydelser til borgerne findes på flere digitale platforme. Informationer skal for eksempel kunne leveres til borgere og personale på en smartphone, og skal i det hele taget leveres dér, hvor folk befinder sig. For at det skal kunne lade sig gøre er kommunerne nødt til at bruge fælles standarder.

"Vi skal bygge et digitalt hus, vi skal have et fælles sprog, der gør folk trygge ved digitaliseringen," siger Bjarne Pedersen.

Men digitaliseringen sker også i dybden. Fagligheden bliver udfordret. Han nævnte Folkeskolereformen som et eksempel. Undervisningen i klasselokaler skal fremover også foregå med digitale læremidler og ikke kun som mundtligt formidlet undervisning eller bøger. Det vil betyde store forandringer i organisation og faglighed – både for beslutningstagere og lærere, og for elever og forældre.

"Den fælles it-arkitektur er den overordnede ramme for kommunernes digitale bygning. Det er garantien for, at de enkelte byggeklodser passer sammen. Den fælles it-arkitektur giver også den største frihed til den enkelte kommunes valg af it-løsning. Det kan kun ske ved, at vi bruger standarder og at vi kan genbruge data. Det kræver, at vi samarbejder på tværs af kommuner," siger Bjarne Pedersen.

Et nyt emne i kommunalpolitik

Inden han gik på talerstolen havde KOMBITs bestyrelsesformand Erik Fabrin (V), næstformand i KL givet et indblik i, hvordan "fælleskommunal it-rammearkitektur" er blevet til et emne i kommunalpolitik. Det er forudsætningen for at skabe konkurrence på det kommunale it-marked.

"Det er dyrt at være i lommen på en leverandør. Alt for ofte bliver beslutninger taget med forældede data. Kravet er, at beslutninger skal tages ved hjælp af aktuelle data, og at de skal kunne udnyttes på tværs af kommunerne. Det kræver en fælleskommunal it-arkitektur," siger Erik Fabrin.

Både salget af KMD og KOMBITs drejebog for monopolbruddet var med ombord på det tog, der skal sætte fart på it-arkitekturen. Selvom der ikke er tvivl om, at det er meget omfattende og vil tage lang tid.

Erik Fabrin: "Når undervisningen i skoler ved hjælp af digitale læremidler for alvor skydes i gang fra 1. juli 2014, kan elevernes opgavebesvarelser og lærernes vurderinger af eleverne også laves digitalt. De fælles udbud på monopolområdet er nogle meget vigtige skridt for at åbne markedet."

"Der er en potentiel risiko for, at vi taber den dagsorden, hvis vi ikke sikrer noget så grundlæggende, som at en elev kan skifte skole og tage historikken i sit skoleforløb med sig".

"Det gælder ikke kun for eleverne. Det omfatter også lærerne. De undervisningsforløb, som lærere bygger op, skal heller ikke være bundet til en enkelt leverandør. Vi skal presse leverandørerne til at bygge løsninger efter standarder, og det er vores opgave at definere standarderne. It-arkitekturstyringen er et af fundamenterne til at åbne markedet," siger Erik Fabrin.

Bjarne Pedersen: "Det er vigtigt, at vi finder et sprog, som politikere forstår, ellers bliver de ikke trygge ved at gennemføre det i fællesskab. Vi skal være gode til at fordele opgaverne i kommunerne, så folk ved, hvad de skal gøre. Men det er også vigtigt at fortælle, at det fælleskommunale ikke er udtryk for, at vi vil skabe et nyt monopol. De store monopoler er under afvikling og skal ikke erstattes af nye. Monopoler er alt for dyre, og udviklingshastigheden er utrolig langsom og for øvrigt er systemerne meget dyre at afvikle. Vi skal heller ikke have fælles rammer og programmer med staten. Vi skal have fælleskommunale standarder, så vi kan bevæge os ind i kernen af de faglige miljøer. Gevinsterne fremover ligger i et sammenhængende digitalt miljø," siger Bjarne Pedersen.

Tifold igen

I det strategiske spor fortalte direktør Jane Wiis, KL, hvor vigtigt det er, at topledelsen har en forståelse af den forretningsmæssige værdi af it-rammearkitekturen. "Det vi lykkes med som topledelse på dette område, får vi tifold tilbage i bevægelsesfrihed og i åben konkurrence på et marked med flere leverandører."

"En af de bedste muligheder for at opfylde det er at se digitaliseringen på tværs. Og jo mere luft vi kan skabe med den fælles it-rammearkitektur, desto bedre muligheder har vi for at flytte teknologien væk fra de administrative systemer og over i de faglige systemer og over mod forretningen. It-arkitekturen er en presbal over for leverandørerne og en måde at skabe konkurrence på."

”

Vi skal bygge et digitalt hus, vi skal have et fælles sprog, der gør folk trygge ved digitaliseringen.

Bjarne Pedersen.

Med etableringen af It-Arkitekturrådet har kommunerne sat ansigt på standardiseringsarbejdet inden for arbejds gange og it-arkitektur. En af de kongstanker, der har været fra KL, KOMBIT og KIT@'s side med etableringen af It-Arkitekturrådet, har været at give nemmere adgang til data ved at bruge digitale komponenter. For at skabe det skal der være en række digitale fundament, som indgår i en lagdelt it-arkitektur.

Her kom formand for Dansk ITs "IT-politiske udvalg", direktør Ejvind Jørgensen, Rambøll, på banen. "Kommunerne skal give adgang til og fastholde ejerskab af data. Hvis eleverne skal kunne tage sin "historik" med sig stiller det krav om en fælleskommunal it-rammearkitektur. Ellers vil det ikke kunne lade sig gøre. Kommunerne skal have kontrollen over it-systemerne og have indflydelse på den service de leverer. Men de skal ikke tage ejerskab eller patent på nye smarte apps," siger Ejvind Jørgensen.

Et af resultaterne i den nyeste undersøgelse "IT i Praksis 2013" viser, at de kommuner, der klarer sig bedst, "er de kommuner, som forholder sig aktivt til, hvordan de organiserer sig."

Derefter gik han ind som ordstyrer for Digitaliseringschef Jørgen Kristensen Rasch, Egedal Kommune, der har været medlem af It-Arkitekturrådet siden starten, og Enhedschef i Digitalisering Anna Schou Johansen, Koncernservice København Kommune.

Jørgen Kristensen Rasch lagde ud:

"Alt kan i dag kobles på internet, og det forudsætter en digital infrastruktur. Så hvert eneste program forholder sig til en digital infrastruktur, til datadistribution og til rammearkitektur. Det er derfor, vi skal have en standardiseret, lagdelt it-arkitektur, som består af en række digitale fundament og komponenter. Kommunernes virkelighed er betinget af en lokalt, teknisk og geografisk betinget it-infrastruktur, net-forsyning og drifts-setup. Samtidigt er der mangel på kompatibilitet mellem it-systemer. Det stiller os som kommuner i en dårligere position til at skabe systemintegration og datasammenhæng. Derfor er vi fremover nødt til at tage et opgør med legacysystemer og den tilhørende datamodel, samtidig med at vi bygger nyt."

- fortsættes på næste side

”

Udover at rense ud skal vi også forberede os på de nye systemer, som KOMBIT sender i udbud i de kommende år. Det er vigtigt, vi ikke går i stå. Men at vi bruger den mellemliggende tid til at forandre arbejds gange og gør vores organisation klar til at modtage de nye it-løsninger. Vi skal også være klar over, det kommer til at gøre ondt

Jørgen Kristensen Rasch.

It-arkitektur flytter digitalisering over mod forretningen

Han fortalte om hans naboer, som var et ældre ægtepar, der tog noget med ned, hver gang de gik op på loftet. De var i gang med at rydde op i den bagage, de ikke længere kunne bruge til noget. Og det er den proces kommuner skal i gang med. Procesforbedringer er lig med enkelhed. Enhver indførelse af standarder betyder også, at der kan fjernes varianter af standarder. Det er en væsentlig pointe med den fælleskommunale it-rammearkitektur, at "der bliver rensset ud".

"Udover at rydde op skal vi også forberede os på de nye systemer, som KOMBIT sender i udbud i de kommende år. Det er vigtigt, vi ikke går i stå. Men at vi bruger den mellemliggende tid til at forandre arbejdsgange og gøre vores organisation klar til at modtage de nye it-løsninger. Vi skal også være klar over, at det kommer til at gøre ondt," siger Jørgen Kristensen Rasch.

Anne Schou Johansen fra Koncernservice i Københavns Kommune har ansat over 20 it-arkitekter i løbet af 18 måneder. "It-arkitekter bygger bro mellem forretning og IT. Vi kalder it-arkitekten for en digital forretningsanalytiker, fordi han eller hun skal både forstå forretningen, den tekniske specialisterviden, leverancestyringen – og det politiske niveau. It-arkitekturstyring gøres bedst i fællesskab på et standardiseret grundlag, men man er som kommune nødt til at tage et kommunalt ejerskab," siger Anne Schou Johansen.

Deadlines

It-chef Poul Venø, Herning Kommune, som kom fra et job i en privat engelsk virksomhed, havde fået til opgave at forklare forskellene på private og offentlige virksomheder. Det første, der blev nævnt fra en privat virksomhed, var deadlines. Det var et grundvilkår.

I kommunerne var det udpræget "nulfejlskulturen", fordi en fejl risikerer at komme til offentlighedens kendskab. "En anden forskel er, at projekterne i det offentlige udvides, og dermed har projekter en tendens til at komme væk fra deadlines, mål og afstemning. Og det er meget forskelligt fra det private."

I fremtiden skal kommunerne samarbejde om it-arkitekturstyringen for at sikre fundamentet til den digitale fremtid. Det forudsætter flere standarder.

"Der er masser af potentiale i at inddrage borgerne og komme tættere på dem og ved at samarbejde på tværs af kommunerne. Men det kræver, at vi hver især har overblik over vores forretningsprocesser og it-arkitektur, og så at "vi går op på loftet og smider noget ud". Der er ekstremt mange autonome systemer i kommunerne," siger Poul Venø.

Formanden for Kommunernes It-Arkitekturråd, Henrik Brix, udtrykker stor tilfredshed med opbakningen til rådets arbejde. Han peger samtidig på, at der også ligger et stort potentiale i fællesoffentlig arkitekturstyring.

"Efter temadagen tror jeg flere kommuner er blevet bevidste om betydningen af it-arkitekturstyring. Der vil blive behov for at ansætte it-arkitekter i kommunerne. Efter at kommunerne selv overtager ansvaret for organisering af it-projekter og standardiseringsarbejdet, får vi brug for at ansætte kompetencer til arbejdet med at implementere it-arkitekturstyringen i kommunerne," siger Henrik Brix.

It-arkitekturrådet og KL vil i samarbejde med en ekstern leverandør gennemføre noget målrettet uddannelse inden for området

Måling: Kommunernes It-Arkitekturråd får en 4. plads i ny måling af, hvilke organer der bidrager til at skabe værdi af de offentlige it-investeringer. Vurderingen er foretaget af de øverste it-ansvarlige i kommuner, stat og regioner.

Fakta: Tidligere har en del af standardiseringsarbejdet været placeret i IT- og Telestyrelsen, noget andet hos Økonomistyrelsen under Finansministeriet. Og dengang kommunerne ejede KMD, lå kommunernes standardiseringsarbejde hos KMD. Så med etableringen af It-Arkitekturrådet har kommunerne selv taget ejerskabet for standardiseringen.

Når undervisningen i skoler ved hjælp af digitale læremidler for alvor skydes i gang fra 1. juli 2014, kan elevernes opgavebesvarelser og lærernes vurderinger af eleverne også lagres digitalt. De fælles udbud på monopolområdet er nogle meget vigtige skridt for at åbne markedet
Erik Fabrin

Får dine kollegaer også læst KIT Magasinet?

Uanset om du er en af dem som elsker at læse KIT Magasinet i den trykte udgave eller online på www.kitmagasinet.dk - så kig omkring dig på dine kollegaer. Får de også mulighed for at læse magasinet?

Hvis ikke, så brug et par minutter på at sende dem en mail og fortæl dem at de kan tilmelde sig et gratis elektronisk abonnement på www.kitmagasinet.dk Eller bare læg bladet på deres bord når du selv er færdig med det.

Tak for din tid og så håber vi du fortsat vil nyde magasinet, gerne suppleret med en kop kaffe og god tid.

Med venlig hilsen

www.kitmagasinet.dk

Samarbejde i fællesskaber begynder at rykke

Samarbejdet om digitalisering begynder at rykke. En KIT@ konference om Digitaliseringsfællesskaber trak 35 deltagere.

Der er ingen tvivl om, at kommunerne i stigende omfang samarbejder om digitaliseringen. Mange har nok haft den holdning, at kommunerne skulle tvinges til det, og at samarbejdet ville ske i modvilje. Det er også muligt, at det begyndte sådan. Men er nu der til gengæld ved at komme mere fart på frivillige, forpligtende samarbejder i mange afskygninger. Kit@'s temadag om Digitaliseringsfællesskaber trak 35 deltagere.

OS2 er et digitaliseringssamarbejde, der gror nede fra og hvor initiativet sker decentralt. Det var en positiv overraskelse, at OS2 Netværket på Digitaliseringsmessen ´13 mønstrede 21 kommuner og 19 leverandører. Koordinator Jon Badstue Pedersen, OS2, fortalte, at netværket nu er oppe på omkring 30 leverandører. "Så der er særdeles stor interesse for vores arbejde fra leverandørernes side".

Formand Jens Kjellerup, OS2 Netværket: "Vi vil gerne have indflydelse på løsningerne og deles om udviklingsomkostningerne. Det er ikke i orden, at vi skal beskrive alle vores forretningsprocesser for leverandører, der så kommer til at eje den digitale udgave af vores forretning. Vi vil selv eje den digitale form, og det gør vi i fællesskabet. Dét, vi får udviklet, stiller vi til rådighed for fællesskabet," siger Jens Kjellerup, der tilføjer, at det ikke er noget problem for leverandørerne med åbenheden omkring kildekode og indhold. Leverandørerne tjener penge på de timer, de bruger på udvikling af løsninger, og fællesskabet er ved at indgå en serviceaftale, som 26 leverandører har tilkendegivet, de gerne vil skrive under på.

OS2 Netværket drives som forening, som kommunerne gratis kan blive medlem af. Hidtil har foreningen klaret sig fra projekt til projekt med private bidragydere.

Jon Badstue Pedersen fortalte om organiseringen af projekter, og samarbejdet, som OS2 varetager i forhold til de fællesoffentlige

partnere inden for digitalisering og at OS2 arbejder aktivt for de fællesoffentlige digitaliseringsstrategier. Selvom initiativerne sker decentralt er der både fællesoffentlige løsninger og kommunale løsninger.

I december 2013 går OS2 KLE i drift, som er en berigelseskomponent til input/output management. Det er en leverandør, der har finansieret udviklingen for 400.000 kr. Ballerup, Skanderborg, Sønderborg og Syddjurs videreudvikler en version 2.0 for 40.000 kr. og Jon Badstue Pedersen forklarer, at OS2 Netværket stadig ejer KLE.

SBSYS

Et andet betydeligt mere etableret samarbejde er Brugerklubben SB SYS. Samarbejdet kan bedst beskrives som et kommunalt indkøbsfællesskab eller en andelsforening. Brugerklubben arbejder professionelt med ESDH-systemet SBSYS. Den vokser støt og roligt. Det var Centerchef Per Bo Christensen, Rebild Kommune, som er formand for Forretningsledelsen i Brugerklubben, der gav indblik i, hvordan Brugerklubben SBSYS var vokset fra otte brugere i 2010 til 21 i 2013.

Nok så bemærkelsesværdigt er det, at Brugerklubben i 2013 for alvor har fået fodfæste på Sjælland. De fire nyeste brugere er Ballerup, Frederikssund, Næstved og Solrød kommuner. Så væksten i indværende år er sket på Sjælland.

"Forretningsledelsen drives af frivillige, men vi har ansatte i sekretariat og videntcenter. I 2014 løftes samarbejdet op på ledelsesplan i kommunerne. Derfor har vi besluttet at mande op og vi ansætter en strategisk konsulent på fuld tid. Opgaven er at komme i tættere dialog med topledelsen i kommunerne, og sætte en fælles retning for udvikling af digital forvaltning," siger Per Bo Christensen, som fortæller, at næste år vil Brugerklubben SBSYS have seks ansatte.

Netværket er nu oppe på omkring 30 leverandører. Så der er særdeles stor interesse for vores arbejde fra leverandørernes side

Koordinator
Jon Badstue Pedersen, OS2,

Vi vil gerne have indflydelse på løsningerne og deles om udviklingsomkostningerne

Formand Jens Kjellerup,
OS2

Det koster ni kroner pr. indbygger at drive og udvikle SBSYS. De 21 myndigheder ejer rettighederne i fællesskab, og EU-udbud til nye moduler gennemføres på fællesskabets vegne.

62 kommuner har tilsluttet sig udbudsrammeaftalen om udvikling, vedligeholdelse, drift og implementeringsstøtte til ESDH-systemet. Disse kommuner har mulighed for at tage SBSYS i brug og som medlem drage nytte af Brugerklubben SBSYS udvidede samarbejde.

I 2014 vil Brugerklubben prioritere et Børn & Ungemodul højt. I pipelinen ligger Moduler til Dagsordenstyring, Arkivering og sletning efter arkivering, SBSYS2GO, Byg & Miljø.

It-driftscenter i Farum

Egedal, Ballerup og Furesø kommuner starter deres nye it-driftscenter den 1. januar 2014.

"Ved at etablere IT-forsyningen I/S som et §60 selskab afgiver de tre kommuner retten til at drive it i egen kommune," fortalte Digitaliseringschef Jørgen Kristensen Rasch, Egedal Kommune, som i samarbejde med sine kollegaer i Ballerup og Furesø har været med til at sætte ramme og indhold for etablering af driftscenteret.

"Vi startede med den fælles udfordring i de tre kommuner om bæredygtig og fremtidssikret it-drift/support. Det er grundlaget for samarbejdet. Der er planer om at udvide samarbejdet med samdrift af applikationer, når der er vist resultater og høstet erfaringer fra samarbejdet om it-drift og support," siger Jørgen Kristensen Rasch.

Han fortæller, at gennemsigtighed i businesscase og økonomi er en forudsætning for topledelsen og politikernes medspil.

IT-forsyningen faciliterer fælles drift af infrastruktur, support,

skole it og overførsel af anlæg og medarbejdere, som sker ifølge virksomhedsoverdragelsesordningen. Det nye it-center kommer til at ligge i Farum og kommunerne har ansat direktør Lars Henningsen, der kommer fra concernservice i København.

Chefrevisor Anders Ganer, BDO – tidligere Kommunernes Revision, forventer, at vi kommer til at se langt flere fællesskaber inden for digitalisering i de kommende år, fordi det er en god idé. Hvis der er tale om it-drift skal det ske i et selskab, ligesom i Egedal, Furesø og Ballerup. Er der tale om et udviklingsfællesskab som OS2 kan det drives i en forening. Brugerklubben SBSYS som er et interessefællesskab er også en interessant samarbejdsform.

"Forskellen på driftsselskaber og Brugerklubber er, at der i selskabet er investeret penge som egenkapital, som de tre kommuner hver især ejer en del af. Det betyder også, at det koster penge, hvis de melder sig ud. Eller at de skal have en del af aktiverne med sig. Det forholder sig anderledes med de penge, kommunerne skyder ind i Brugerklubben. De går til drift og udvikling af løsningen uden, at den enkelte kommune kan siges at have et ejerskab. Hvis den melder sig ud kan den ikke tage noget med sig til et andet sted, men det koster heller ikke noget at gå," siger Anders Ganer.

Fælles it-drift kræver selskab

Så snart kommuner vil arbejde sammen om fælles drift, kræver det etablering af et selskab. Er der tale om fælles udvikling kan det drives som en forening. Det fortalte Chefrevisor Anders Ganer, BDO – tidligere Kommunernes Revision på en KIT@ konference om Digitaliseringsfællesskaber.

Når kommunerne indgår samarbejde om drift og udvikling, hvordan er reglerne så? Kit@ havde indkaldt til konference om Digitaliseringsfællesskaber. Chefrevisor Anders Ganer, BDO – tidligere Kommunernes Revision lagde ud med at gennemgå reglerne for at indgå samarbejde.

Den korte version er, at så snart, der er tale om driftsfællesskaber, kræver det etablering af et selskab – præcis som det er sket i Egedal, Ballerup og Furesø kommuner, hvis driftsselskab går i luften 1. januar 2014. Er der tale om udviklingsfællesskaber, ligesom i OS2, kan det drives som forening.

”Det er ligesom i et parforhold. Vil man have papir på det i form af ægteskab, så skal man også igennem alt besværet. Man får indflydelse, mod at afgive indflydelse. Man ejer halvdelen, men man har også forpligtelser. I et ægteskab koster det, hvis man skal skilles. Det gør det også, når et selskab skal opløses,” siger Anders Ganer.

Reglerne: Kan man undgå at etablere et selskab?

Anders Ganer gennemgik Lov 548, der ikke levner meget plads til drift. Kommuner må gerne bytte services, der svarer til 0,5 mio. kr. om året. Hvis det kommer derover, vil det i løbet af tre år komme over EU´s udbudsgrænser.

Kommunalfuldmagten er ifølge Anders Ganer heller ikke en hjælp til it-drift.

”Kommuner må ikke drive erhverv, men må gerne løse opgaver, som ellers kunne være outsourcet, bare opgaverne er til eget brug. Kommer der en væsentlig overskudsproduktion skal kapaciteten afpasses til behovet. Så det er ikke en vej til it-drift, hvor man løser interne opgaver for hinanden. Og kommer man over ét årsværk i Lov 548, kommer man i konflikt med Kommunalfuldmagten,” siger Anders Ganer.

§60 selskaber er altså den rigtige vej at gå for et fælleskommunalt it-driftsselskab. Men det er også bøvl.

"Det er besværligt for dem, der elsker at hade et ægteskab. Det er omfattet af Offentlighedsloven og Persondataloven. Medarbejderne fra de kommunale it-afdelinger skal føres med over i §60 selskabet i henhold til Virksomhedsoverdragelsesordningen. Der er eget regnskab og revision. Men der er ingen skattepligt, og der skal ikke opkræves moms. Hvis kommunerne opfatter deres it-drift som en professionel forretning, og man vil indgå i et forpligtende samarbejde med andre kommuner, så er §60 selskabet den eneste rigtige vej at gå," siger Anders Ganer.

Han fortalte også, at en naturlig følge af at oprette et §60 selskab er at fakturere ydelser internt. Ressourcetrækket vil være for forskelligt til, at regningen kan deles efter indbyggertal.

Med hensyn til udvikling og innovation, kan man etablere løsere samarbejder og partneraftaler uden at etablere selskaber. Disse kan drives i foreninger. Her afgiver den enkelte kommune ikke suveræniteten, til gengæld har den heller ikke direkte indflydelse på produktet eller servicen.

”

Vil man have papir på det i form af ægteskab, så skal man også igennem alt besværet

Anders Ganer

www.dynamictemplate.com

 dynamictemplate

dynamictemplate
til Microsoft Office

Skabelonløsning til styring af design og tekstindhold

*"Hvorfor bruge 800 skabeloner...
...når man kan nøjes med 8?"*

Reducer internt ressourcospild på vedligehold af skabeloner og giv medarbejderne et værktøj til at arbejde mere effektivt.

Kontakt os i dag og book en uforpligtende præsentation.

Team Data Solutions A/S
dynamictemplate

Pilegaarden, Strandvejen 111
4200 Slagelse
Telefon 58 58 07 07
kontakt@dynamictemplate.com

TRÅDLØS FLEKSIBILITET

– nyt WLAN med optimalt genbrug

Fredensborg Kommune oplevede som de fleste kommuner et stigende pres på den trådløse netværksinfrastruktur – ønske om dækning på stadig flere lokationer, samt krav om understøttelse af en voksende underskov af elev-medbragte-enheder, og alt dette uden at give køb på sikkerhed og kontrol.

I Fredensborg havde man i forvejen en trådløs Cisco netværksplatform, men skaleringsmæssigt stod den ikke mål med, hvad den nære fremtid ville kræve.

Credocom og Fredensborg Kommune afholdt workshops og udarbejdede efterfølgende en række business cases med tilhørende design forslag, som skulle sikre størst mulig genanvendelse af såvel den bestående infrastruktur som den opbyggede kompetence, desuden sikre kommunen en næsten ubegrænset skalering samt en migrering fra gammel til ny platform uden mærkbare drift forstyrrelser – det fandt man ved at opgradere de centrale men ældre Cisco controllere til nye Cisco 8500 controllere.

“Vi er gået fra en Folkevogn til en BMW, når det gælder trådløs infrastruktur,” siger Thomas Fænø Hansen, IT- & Digitaliseringschef

Læs mere om casen på credocom.dk

Alle kommuner er pålagt at skulle stille trådløst netværk til rådighed på blandt andet skoler, så elever der medbringer egne enheder, kan kobles til Internet og div. undervisningsrelaterede services.

Credocom
kompetent troværdig

Credocom's opgave er at udfordre organisationer, når der skal træffes IT beslutninger eller lægges strategiplaner - vi har kompetencen, kvaliteten og erfaringen til at gennemskue og forklare konsekvensen af disse beslutninger. I en omskiftelig virkelighed er perspektiv alt afgørende.

Credocom A/S
Bagsværdvej 90
DK-2800 Kgs. Lyngby
T: +45 38 140 200
www.credocom.dk

